

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) 2016/1033**2022/EØS/13/02****av 23. juni 2016****om endring av forordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter, forordning (EU) nr. 596/2014 om markedsmissbruk og forordning (EU) nr. 909/2014 om forbedring av verdipapiroppgjør i Den europeiske union og om verdipapirsentraler^(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽¹⁾,under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,etter den ordinære regelverksprosessen⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014⁽⁴⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU⁽⁵⁾ (heretter samlet kalt «den nye rettslige rammen») er viktige finansrettsakter som ble vedtatt i kjølvannet av finanskrisen med hensyn til verdipapirmarkeder, investeringsformidlere og handelsplasser. Den nye rettslige rammen styrker og erstatter europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF⁽⁶⁾.
- 2) Den nye rettslige rammen regulerer de kravene som skal gjelde for verdipapirforetak, regulerte markeder, leverandører av datarapporterings tjenester og tredjestatsforetak som yter investeringstjenester eller utøver investeringsvirksomhet i Unionen. Den harmoniserer ordningen med posisjongrensene for varederivater for å gi bedre gjennomsiktighet, fremme

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 175 av 30.6.2016, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 78/2019 av 29. mars 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 88 av 31.10.2019, s. 1.

(1) Uttalelse avgitt 29. april 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

(2) Uttalelse avgitt 26. mai 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

(3) Europaparlamentets holdning av 7. juni 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 17. juni 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

(4) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014 av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 84).

(5) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 349).

(6) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF og om oppheving av rådsdirektiv 93/22/EØF (EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1).

en ordnet prisdannelse og hindre markedsmisbruk. Den innfører også regler for algoritmebasert høyfrekvenshandel og forbedrer tilsynet med finansmarkedene ved å harmonisere administrative sanksjoner. Med utgangspunkt i gjeldende regler styrker den nye rettslige rammen dessuten investorvernet ved at det innføres håndfaste krav til organisasjon og forretningskikk. De nye reglene får anvendelse fra 3. januar 2017.

- 3) I henhold til den nye rettslige rammen kreves det at handelsplasser og systematiske internaliserere framlegger for vedkommende myndigheter referansedata for finansielle instrumenter som på en ensartet måte beskriver egenskapene til alle finansielle instrumenter som er omfattet av direktiv 2014/65/EU. Disse dataene skal også brukes for andre formål, for eksempel til beregning av gjennomsiktighet og likviditetstest samt rapportering av posisjoner i varederivater.
- 4) For at dataene skal kunne samles inn på en effektiv og harmonisert måte, utvikles for tiden en ny infrastruktur for datainnsamling, referansedatasystemet for finansielle instrumenter («Financial Instruments Reference Data System», FIRDS), av Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) i samarbeid med nasjonale vedkommende myndigheter. FIRDS vil dekke et bredt utvalg av finansielle instrumenter som bringes inn under virkeområdet for forordning (EU) nr. 600/2014, og vil gi ESMA, nasjonale vedkommende myndigheter og handelsplasser i hele Unionen tilgang til datastrømmer. Størstedelen av de nye IT-systemene som ligger til grunn for FIRDS, må bygges fra grunnen, basert på nye parametere.
- 5) Med tanke på hvor kompleks den nye rettslige rammen er, og gitt behovet for et svært stort antall delegerede rettsakter og gjennomføringsrettsakter, ble anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014 utsatt til 30 måneder etter ikraft-tredelsesdatoen. Tross denne uvanlig lange perioden kan berørte parter som handelsplasser, nasjonale vedkommende myndigheter og ESMA ikke garantere at de nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturene vil være på plass og i drift innen 3. januar 2017. Dette skyldes omfanget og kompleksiteten av de opplysningene som skal samles inn og behandles for at den nye rettslige rammen skal kunne settes i drift, særlig for transaksjonsrapportering, gjennomsiktighets-beregninger og rapportering av posisjoner i varederivater.
- 6) Mangel på nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturer vil påvirke hele virkeområdet for den nye rettslige rammen. Uten data vil det ikke være mulig å fastsette en nøyaktig avgrensning av de finansielle instrumentene som faller inn under virkeområdet for den nye rettslige rammen. Videre vil det ikke være mulig å skreddersy regler for gjennomsiktighet før og etter handel for å avgjøre hvilke instrumenter som er likvide, og når unntak eller utsatt offentliggjøring bør innvilges.
- 7) I mangel av nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturer vil handelsplasser og verdipapirforetak ikke kunne rapportere utførte transaksjoner til vedkommende myndigheter. I mangel av rapportering av posisjoner i varederivater vil det være vanskelig å håndheve posisjongrensene for slike varederivater. Uten posisjonsrapportering vil det være begrenset mulighet til effektivt å påvise overtredelser av posisjongrensene. Mange av de kravene som gjelder for algoritmebasert handel, avhenger også av data.
- 8) Mangelen på nødvendige datainnsamlingsinfrastrukturer vil også gjøre det vanskelig for verdipapirforetak å anvende regler for beste utførelse. Handelsplasser og systematiske internaliserere vil ikke være i stand til å offentliggjøre opplysninger om kvaliteten på utførelsen av transaksjoner på disse handelsplassene. Verdipapirforetak vil ikke få tilgang til viktige data om utførelsen som kan hjelpe dem med å fastsette hva som er den beste måten å utføre kundeordrer på.
- 9) For å sikre rettsikkerhet og unngå mulige markedsforstyrrelser er det nødvendig og berettiget å treffe hastetiltak for å utsette anvendelsen av den nye rettslige rammen i sin helhet, herunder alle delegerede rettsakter og gjennomføringsrettsakter vedtatt i henhold til den nye rettslige rammen.
- 10) Prosessen for innføring av datainnsamlingsinfrastrukturene består av fem trinn: virksomhetskrav, spesifikasjoner, utvikling, prøving og ibruktaking. ESMA anslår at disse trinnene vil være gjennomført senest i januar 2018, forutsatt at det er rettslig sikkerhet med hensyn til de endelige kravene i de relevante tekniske reguleringsstandardene innen juni 2016.
- 11) På bakgrunn av de særlige omstendighetene og for at ESMA, nasjonale vedkommende myndigheter og berørte parter skal kunne fullføre den driftsmessige gjennomføringen, er det hensiktsmessig å utsette anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014 med 12 måneder til 3. januar 2018. Rapport og gjennomgørelser bør utsettes tilsvarende.

- 12) Verdipapirforetak utfører ofte for egen regning eller på vegne av kunder transaksjoner med derivater og andre finansielle instrumenter eller eiendeler som omfatter en rekke innbyrdes forbundne, betingede handler. Slike pakkefinansieringstransaksjoner gjør det mulig for verdipapirforetak og deres kunder å styre sine risikoer på en bedre måte siden prisen på hver enkelt komponent i pakkefinansieringstransaksjonen gjenspeiler pakkens samlede risikoprofil snarere enn den gjeldende markedsprisen for hver komponent. Pakkefinansieringstransaksjoner kan anta forskjellige former, f.eks. bytte av futurekontrakter mot fysiske varer («exchange for physicals»), handelsstrategier som gjennomføres på handelsplasser, eller skreddersydde pakkefinansieringstransaksjoner, og det er viktig å ta hensyn til disse særtrekkene ved kalibrering av gjeldende gjennomsiktighetsordning. Det er derfor hensiktsmessig at det i forordning (EU) nr. 600/2014 spesifiseres under hvilke særlige omstendigheter gjennomsiktighetskravene før handel ikke bør gjelde for ordrer knyttet til slike pakkefinansieringstransaksjoner eller for enkeltkomponenter i slike ordrer.
- 13) ESMA er et organ med høyt spesialisert sakkunnskap, og det ville derfor være hensiktsmessig å gi ESMA i oppgave å utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder som ikke innebærer politiske valg, om fastsettelse av en metode for å avgjøre hvilke pakkeordrer det finnes et likvid marked for, med henblikk på framlegging for Kommisjonen. Kommisjonen bør vedta disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder ved hjelp av delegerte rettsakter i henhold til artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) og i samsvar med artikkel 10–14 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010⁽¹⁾.
- 14) Det anses at verdipapirfinansieringstransaksjoner som definert i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2015/2365⁽²⁾ ikke bidrar til prisdannelsesprosessen, og at det vil være hensiktsmessig at avdeling II og III i forordning (EU) nr. 600/2014 ikke får anvendelse på disse transaksjonene.
- 15) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014⁽³⁾ fastsetter krav til innsamling av referansedata for finansielle instrumenter. Slike data, som samles inn via FIRDS, benyttes for å avgjøre hvilke finansielle instrumenter som faller inn under virkeområdet for forordning (EU) nr. 596/2014. Forordning (EU) nr. 596/2014 får anvendelse fra 3. juli 2016. FIRDS vil imidlertid ikke være fullt operativt før i januar 2018. Det er derfor hensiktsmessig å utsette anvendelsesdatoen for artikkel 4 nr. 2 og 3 i forordning (EU) nr. 596/2014 til 3. januar 2018.
- 16) Forordning (EU) nr. 596/2014 inneholder en henvisning til anvendelsesdatoen for den nye rettslige rammen. For å sikre at henvisningene i forordning (EU) nr. 596/2014 til organiserte handelsfasiliteter, vekstmarkeder for små og mellomstore bedrifter («SMB»), utslippskvoter eller auksjonsprodukter basert på utslippskvoter ikke får anvendelse før anvendelsesdatoen for forordning (EU) nr. 600/2014 og direktiv 2014/65/EU, bør artikkel 39 nr. 4 i forordning (EU) nr. 596/2014, som fastsetter at henvisninger til disse rettsaktene skal forstås som henvisninger til direktiv 2004/39/EF, tilpasses, idet det tas hensyn til utsettelsen av anvendelsesdatoen for disse rettsaktene.
- 17) Oppgjør av verdipapirtransaksjoner er nært knyttet til verdipapirhandel. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 909/2014⁽⁴⁾ inneholder henvisninger til anvendelsesdatoen for den nye rettslige rammen. Før nevnte dato skal henvisninger til forordning (EU) nr. 600/2014 og direktiv 2014/65/EU forstås som henvisninger til direktiv 2004/39/EF. Ved forordning (EU) nr. 909/2014 blir det dessuten innført en overgangsordning for anvendelsen av reglene for oppgjørdisiplin på multilaterale handelsfasiliteter («MHF») som søker om registrering som vekstmarkeder for SMB-er i samsvar med direktiv 2014/65/EU.
- 18) For å sikre at det henvises til direktiv 2004/39/EF i forordning (EU) nr. 909/2014 fram til den utsatte anvendelsesdatoen for den nye rettslige rammen, og at overgangsbestemmelsene for MHF-er som søker om registrering som vekstmarkeder for SMB-er i henhold til forordning (EU) nr. 909/2014, bevares slik at MHF-ene får tilstrekkelig tid til å søke om slik registrering i henhold til direktiv 2014/65/EU, bør forordning (EU) nr. 909/2014 endres.

(1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/77/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 84).

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2015/2365 av 25. november 2015 om gjennomsiktighet med hensyn til verdipapirfinansieringstransaksjoner og gjenbruk og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 337 av 23.12.2015, s. 1).

(3) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 av 16. april 2014 om markedsmisbruk (markedsmisbruksforordningen) og om oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF og kommisjonsdirektiv 2003/124/EF, 2003/125/EF og 2004/72/EF (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 1).

(4) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 909/2014 av 23. juli 2014 om forbedring av verdipapiroppgjør i Den europeiske union og om verdipapirsentraler samt om endring av direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU og forordning (EU) nr. 236/2012 (EUT L 257 av 28.8.2014, s. 1).

19) Forordning (EU) nr. 600/2014, (EU) nr. 596/2014 og (EU) nr. 909/2014 bør derfor endres.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I forordning (EU) nr. 600/2014 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 1 skal nytt nummer lyde:

«5a. Avdeling II og III i denne forordning får ikke anvendelse på verdipapirfinansieringstransaksjoner som definert i nr. 11 i artikkel 3 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2015/2365(*)»

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2015/2365 av 25. november 2015 om gjennomsiktighet med hensyn til verdipapirfinansieringstransaksjoner og gjenbruk og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 337 av 23.12.2015, s. 1).

2) I artikkel 2 nr. 1 skal nye numre lyde:

«48) «bytte av futurekontrakter mot fysiske varer» en transaksjon i en derivatkontrakt eller et annet finansielt instrument som forutsetter samtidig ytelse av en tilsvarende mengde av en underliggende fysisk eiendel,

49) «pakkeordre» en ordre som er prissatt som én enhet

a) for å gjennomføre et bytte av futurekontrakter mot fysiske varer, eller

b) i to eller flere finansielle instrumenter, for å gjennomføre en pakketransaksjon,

50) «pakketransaksjon»

a) et bytte av futurekontrakter mot fysiske varer, eller

b) en transaksjon som innebærer utførelse av to eller flere komponenttransaksjoner med finansielle instrumenter, og som oppfyller alle følgende kriterier:

i) transaksjonen utføres mellom to eller flere motparter,

ii) hver komponent av transaksjonen innebærer vesentlig økonomisk eller finansiell risiko knyttet til alle andre komponenter,

iii) utførelsen av hver komponent skjer samtidig og forutsetter utførelse av alle de andre komponentene.»

3) I artikkel 4 nr. 7 endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018», og datoen «3. januar 2019» endres til «3. januar 2020».

4) I artikkel 5 nr. 8 endres datoen «3. januar 2016» til «3. januar 2017».

5) I artikkel 8 nr. 1 skal første punktum lyde:

«Markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal offentliggjøre gjeldende kjøps- og salgspriser samt ordredybden ved de prisene som vises i deres systemer for obligasjoner, strukturerte finansielle produkter, utslippskvoter, derivater som handles på en handelsplass, og pakkeordrer.»

6) I artikkel 9 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 tilføyes følgende bokstaver:

«d) ordrer med henblikk på å utføre et bytte av futurekontrakter mot fysiske varer,

- e) pakkeordrer som oppfyller ett av følgende vilkår:
- i) minst en av komponentene er et finansielt instrument som det ikke finnes et likvid marked for, med mindre det finnes et likvid marked for pakkeordren som helhet,
 - ii) minst en av komponentene er av stort omfang sammenlignet med normal markedsstørrelse, med mindre det finnes et likvid marked for pakkeordren som helhet,
 - iii) alle komponentene er utført i et prisforespørselssystem eller et talebasert handelssystem og er større enn den spesifikke størrelsen for instrumentet.»

b) Nytt nummer skal lyde:

«2a. Vedkommende myndigheter skal kunne gjøre unntak fra plikten nevnt i artikkel 8 nr. 1 for hver enkelt komponent i en pakkeordre.»

c) Nytt nummer skal lyde:

«6. For å sikre en ensartet anvendelse av punkt i) og ii) i nr. 1 bokstav e) skal ESMA utarbeide utkast til tekniske reguleringsstandarder for å fastsette en metode for å avgjøre hvilke pakkeordrer som det finnes et likvid marked for. Ved utvikling av slike metoder for å avgjøre om det finnes et likvid marked for en pakkeordre som helhet, skal ESMA vurdere om pakkene er standardiserte og omsettes hyppig.

ESMA skal framlegge disse utkastene til tekniske reguleringsstandarder for Kommissjonen innen 28. februar 2017.

Kommissjonen delegeres myndighet til å vedta de tekniske reguleringsstandardene nevnt i første ledd i samsvar med artikkel 10–14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.»

7) I artikkel 18 skal nytt nummer lyde:

«11. Når det gjelder en pakkeordre, og uten at det berører nr. 2, får forpliktelsene i denne artikkel anvendelse bare på pakkeordren som helhet og ikke på de enkelte komponentene i pakkeordren.»

8) I artikkel 19 nr. 1 endres datoen «3. januar 2019» til «3. januar 2020».

9) I artikkel 26 nr. 10 endres datoen «3. januar 2019» til «3. januar 2020».

10) I artikkel 35 nr. 5 endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018», og datoen «3. juli 2019» endres til «3. juli 2020».

11) I artikkel 37 nr. 2 endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018».

12) I artikkel 52 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 endres datoen «3. mars 2019» til «3. mars 2020».

b) I nr. 4 endres datoen «3. mars 2019» til «3. mars 2020».

c) I nr. 5 endres datoen «3. mars 2019» til «3. mars 2020».

d) I nr. 6 endres datoen «3. mars 2019» til «3. mars 2020».

e) I nr. 7 endres datoen «3. juli 2019» til «3. juli 2020».

f) I nr. 8 endres datoen «3. juli 2019» til «3. juli 2020».

g) I nr. 9 første ledd endres datoen «3. juli 2019» til «3. juli 2020».

- h) I nr. 9 annet ledd endres datoen «3. juli 2021» til «3. juli 2022».
 - i) I nr. 10 første ledd endres datoen «3. juli 2019» til «3. juli 2020».
 - j) I nr. 11 endres datoen «3. juli 2019» til «3. juli 2020».
 - k) I nr. 12 annet ledd endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018».
- 13) I artikkel 54 nr. 2 første ledd endres datoen «3. juli 2019» til «3. juli 2020».
- 14) I artikkel 55 gjøres følgende endringer:
- a) Annet ledd skal lyde:

«Denne forordning får anvendelse fra 3. januar 2018.»
 - b) Fjerde ledd skal lyde:

«Uten at det berører annet ledd, får artikkel 37 nr. 1, 2 og 3 anvendelse fra 3. januar 2020.»

Artikkel 2

I artikkel 39 i forordning (EU) nr. 596/2014 gjøres følgende endringer:

- a) Nr. 2 skal lyde:

«2. Den får anvendelse fra 3. juli 2016, med unntak av
 - a) artikkel 4 nr. 2 og 3, som får anvendelse fra 3. januar 2018, og
 - b) artikkel 4 nr. 4 og 5, artikkel 5 nr. 6, artikkel 6 nr. 5 og 6, artikkel 7 nr. 5, artikkel 11 nr. 9, 10 og 11, artikkel 12 nr. 5, artikkel 13 nr. 7 og 11, artikkel 16 nr. 5, artikkel 17 nr. 2 tredje ledd, artikkel 17 nr. 3, 10 og 11, artikkel 18 nr. 9, artikkel 19 nr. 13, 14 og 15, artikkel 20 nr. 3, artikkel 24 nr. 3, artikkel 25 nr. 9, artikkel 26 nr. 2 annet, tredje og fjerde ledd, artikkel 32 nr. 5 og artikkel 33 nr. 5, som får anvendelse fra 2. juli 2014.»
- b) I nr. 4 første ledd endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018».
- c) I nr. 4 annet ledd endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018».

Artikkel 3

I artikkel 76 i forordning (EU) nr. 909/2014 gjøres følgende endringer:

- a) I nr. 5 annet ledd bokstav b) endres datoen «13. juni 2017» til «13. juni 2018».
- b) I nr. 7 endres datoen «3. januar 2017» til «3. januar 2018».

Artikkel 4

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel 23. juni 2016.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

A.G. KOENDERS

Formann
